

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

110. Quidam Patronus, qui non erat fundator primus beneficij, quæsivit à me, an sub peccato mortali deberet præsentare digniorem? Et docetur, quod Patronus laicus non tenetur præsentare digniorem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

citatur. Sed autoritas Sacrae congregationis est maxima.

RESOL. CX.

Quoad Patronum qui non erat primus fundator beneficii, quæsiuit à me, an sub peccato mortali deberet presentare digniorem. Et docetur quod Patronus laicus non tenetur presentare digniorem, etiam ad beneficia curata. Ex p. 2. tit. 5. & Misc. Ref. 37.

1. Verianus in 2. 2. tom. 2. disp. 22. dub. 5. num. 6. Valquez opusc. de benef. c. 2. §. 2. dub. 5. n. 74. Ioan. Malderus Episc. Antverpiensis in suis doctissimi commentariis ad 2. 2. tract. 9. cap. 2. dub. 2. Lessius lib. 2. §. 4. dub. 1. n. 65. in fin. Azor. p. 2. lib. 6. c. 21. §. 5. Garcier. canon. 99. lib. 2. c. 11. num. 26. Molin. Iurisconsul. de primis. Hisp. lib. 2. c. 5. n. 69. Ildephonsus Azevedo conf. 14. dub. 4. n. 41. Couar. Sotus, & alij affirmatiuam sententiam amplexi sunt. Nam hoc ius, quod ipsi patrono competit à iure, ea conditione concessum est, ut ipsi tantum incumbat, quod Episcopo, aut alij prælato incumbere debet igitur feruare modum debitum in beneficiis distribuendis, quod est eligere digniores.

2. Sed contrariam sententiam probabilem etiam puto, quod patronus laicus non tenetur presentare digniorem etiam quoad beneficia curata. Sic docet Lambertinus de iure patron. p. 1. lib. 2. §. 10. art. 3. num. 17. Riccio de part. 3. deo. 306. n. 4. Bellet. in disquis. cleric. cap. 1. §. 4. n. 10. Ioan. Valer. in disquis. vrinque fori, ver. electio. n. 1. & seq. & hanc opinionem probabilem vocant, Ledelm. in sum. p. 2. tract. 7. c. 2. concl. 7. diffie. 9. fol. mibi 164. & Banez in 2. 2. §. 63. art. 2. dub. 4. & in terminis illam sequitur nouissimè Garfias de benef. tom. 2. p. 7. c. 16. n. 19. & Petrus à Nauar. de restit. lib. 2. c. 2. num. 150. Et ratio est, quia Concil. Trident. in sess. 24. de Reform. c. 28. in Parochialibus iuris patronatus Ecclesie eligendum esse digniorem, ab approbatis Examinatoribus in concilio: dicit, quod si iuris patronatus laicorum fuerit, debeat, qui à Patrono presentatus est, examinari, & si idoneus reperitur admitti. In quibus verbis cum Concil. Trid. non ardet Patronum laicum ad presentandum digniorem, neque nos ardet debemus. Salua semper, &c.

RESOL. CXI.

Quoad Archiepiscopum Panormitanum peccet confirmando presentationem digni, omisso digniore, factam ab Illustrissimo Senatu huius Urbis ad aliquam Parochiam? Et an Senatus eligendo indignum, amittat pro illa vice eligendi? Ex part. 4. tractat. 4. & Misc. Ref. 170.

1. De iure, communi negatiuam sententiam tenendam esse non dubito, non solum in foro externo, sed etiam interno; sed difficultas est de iure nouo Concilij Trident. sess. 24. c. 18. de reform. & siante constitutione Pij V. edita anno 1566. vnde dicitur hoc decreto Concilij & Bulla Pontificis asserit Petrus de Atagon in 2. 2. §. 63. art. 2. per illa corrigi ius commune, & sic Episcopus non debet admittere presentationem minus digni tanquam inualidam, omisso digniori.

2. Sed his non obstantibus contrariam sententiam tenendam esse puto cum Sanchez in opusc. tom. 4. lib. 2. cap. 1. dub. 6. n. 6. Dico igitur Concilium

& Pium V. noluisse in aliquo facultati patronorum derogare, & sic presentatio patroni facta de digno, est valida, & per consequens admittenda est necessario à Prælato. Ratio est clara, quia à iure antiquo non est recedendum, nisi iure nouo expressis verbis recedatur; sed hoc non accidit in casu nostro, nam Concilium non irritat presentationem de digno factam, quæ de iure antiquo valebat, sed tantum præcipit, ut patronus eligat digniorem, quod etiam de iure antiquo tenebatur facere ergo, &c. alias rationes videbis apud Sanchez.

3. Verum dato, & non concesso, quod opinio affirmatiua Petri de Aragon esset vera, non facit pro casu nostro, in quo patronus qui presentat ad parochias est laicus, nempe Illustrissimus Senatus huius vrbis, & ideo secundum probabilem sententiam, quæ ego ipse adduxi in part. 2. tr. 1. Miscellan. resol. 37. potest presentare etiam in foro conscientie dignum, omisso digniori, ergo debet Archiepiscopus Panormitanus presentationem dictam confirmare, & ad id tenetur, & si nollet possit cogi à Superiore, quia, ut ait Sanchez loc. cit. n. 8. confirmatio est actus exterior & iudicis ab habente iurisdictionem ad confirmandum; sed talis electio est valida in foro externo, & etiã in interno in casu nostro, secundum probabilem opinionem, ergo. Imo in casu nostro si maior pars Senatorum ciuitatis eligeret minus dignum ad parochiam minor verò digniorem, teneretur Archiepiscopus confirmare dignum, nam presentatus à minori parte, censetur non presentatus. Ita Doctores, quos citat & sequitur Sanchez num. 11.

4. Et tandem nota, quod licet communiter asserant Doctores, eligentem indignum priuari potestate eligendi pro illa vice, ex c. cum in cunctis, §. finali, de elect. tamen ego puto contra Doctores, quos citat & sequitur Padilla in l. cum quidam ff. de legat. 2. num. 17. Rochus de Curte tract. de iure patron. ver. honorifici, §. 4. n. 15. Probus in c. si tibi absenti, de præbend. in 6. n. 53. textum illum non habere locum in patrono laico, sed tantum Ecclesiastico, vnde patronus secularis scienter presentans indignum poterit iterum presentare. Ita Doctores, quos citat ad satietatem, & sequitur Sanchez vbi supra n. 24. & ideo patet ex dictis, quod si Illustrissimus Senatus huius vrbis presentaret indignum ad aliquam parochiam, non ex hac priuaretur potestate iterum alium presentandi, nec in hoc posset inquietari ab Archiepiscopo.

RESOL. CXII.

An minor quatuordecim annorum possit presentari ad beneficium iuris patronatus? Et an sufficiat annus 14. esse ceptum? Ex p. 3. tit. 6. & Misc. Ref. 64.

1. Affirmatiuam sententiam mordicus sustinet doctus Iurisconsultus Io. Maria Nouarius in questionibus forensibus part. 1. §. 71. n. 5. & seq. quia licet ex depositione Concilij Tridentini sess. 23. c. 6. de reformat. nullus ante decimum quartum annum beneficium potest obtinere, tamen beneficium iuris patronatus tunc venit appellatione beneficii, quando adest eius fauor, secus autem in non fauorabilibus est in nostro casu.

2. His tamen non obstantibus contrariam sententiam tenent Viuanus in praxi iuris patr. p. 2. lib. 6. c. 6. n. 8. Squillante de priuileg. clericorum cap. 4. dub. 3. num. 62. Riccius part. 3. decis. 26. & part. 4. decis. 343. Marius Antoninus var. resol. 112. cas. 51. & alij asserentes vidisse plures dispensatos super ætate ad beneficia simplicia, etiam iuris patronatus, quia Concilium loquitur

Quæ hic est Ref. antecedens, signanter in eius §. 2. & lege etiam versu postum in not. i. dictæ Ref.

LIBRERIA
D. III. IV. V
E. III